

Motion till riksdagen 2006/07:C271

av **Carina Ohlsson (s)**

Beredskapstänkande vid byggnation

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om nödvändigheten av att det tas hänsyn till översvämningsrisken i all fysisk planering.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att regeringen när det gäller redan befintliga byggnader, vägar, åkrar, företag m.m. som är lokaliserade på hotade områden och kanske redan drabbats av översvämningar, kontinuerligt följer frågan hur dessa drabbats och vidtar de åtgärder som visar sig behövas, som t.ex. katastrofhjälp.

Motivering

Vi tenderar att underskatta risken för översvämningar. Dessa inträffar tillräckligt ofta för att ställa till med oro och skador, men alltför sällan för att vi ska ta hänsyn till dem fullt ut vid den fysiska planeringen.

Få kommuner väger in risken för översvämningar när vägar, järnvägar och byggnader planeras. Boverket har gjort en undersökning bland Sveriges högriskkommuner som visar på detta. Genom att planera rätt från början kan man minska samhällets sårbarhet. Anpassningen till morgondagens klimat kommer att kräva betydande investeringar även i Sverige. Nya krav på hur vi bygger hus, vägar, broar och dammar kommer. Det som byggs idag ska fungera i kanske 100 år framåt, kanske ännu längre.

Vattenkraftsutbyggnaden i en älv medför i regel att flöden dämpas, men den utgör ingen garanti mot översvämningar. Vid höga flöden är överraskningsmomentet större i utbyggda än i ej utbyggda älvar, eftersom flöden och översvämningar inträffar mer sällan när älven är reglerad. Flödena blir oftast lägre efter utbyggnaden, men i vissa fall kan sommar- och höstflöden bli högre.

Fel! Okänt namn på

Dammarnas utskov är avsedda för att släppa fram vatten under höga flöden. Deras kapacitet är därför ett bra mått på hur mycket vatten som en älvsträcka kan väntas föra under de mest extrema förhållanden.

Vattenkraftssystemet är primärt avsett för att producera elkraft. Ändrade mål, mot ökad flödesdämpning, kräver omfattande analys. Detta för att inte göra större skada än nytta, om man tänker på alla de miljöeffekter som andra energislag medför.

I samband med extrema flöden utsätts ändå broar, vägtrummor och vägbankar för stora påfrestningar. Enskilda fastigheter, ibland t.o.m. hela bostadsområden, översvämmas och kommer till skada.

Det är därför oerhört viktigt att det tas hänsyn till flöden, vattenstånd och översvämningsrisker vid ny- eller ombyggnad av konstruktioner som ska bestå i 50–100 år. Det ska alltså tas hänsyn till översvämningsrisken vid all fysisk planering som t.ex. i kommunernas översiktsplaner och detaljplaner, men även vid planering av infrastrukturprojekt. Detta ska då gälla för både byggnader, bostadsområden och infrastruktursatsningar.

När det gäller redan befintliga byggnader, vägar, åkrar, företag m.m. som är lokaliserade på hotade områden och kanske redan drabbats av översvämningsningar, utgår jag ifrån att regeringen kontinuerligt följer frågan hur dessa drabbats och vidtar de åtgärder som visar sig behövas.

Det är också viktigt att regeringen tar del utav och följer upp de förslag till åtgärder som presenteras inom kort i den klimat- och sårbarhetsutredning som tillsattes som en direkt följd av de stora översvämningsarna kring Vänern för sex år sedan.

Stockholm den 24 oktober 2006

Carina Ohlsson (s)